

Skov- og Naturstyrelsen
Hav- og Habitatkontoret
Miljøministeriet
Ledelsesekretariatet, EU-K

12. april 2005
J.nr. D 412-0015
lar/SNS, sca/MIM

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til retningslinjer for vurdering, overvågning og rapportering af bevaringsstatus for arter og naturtyper m.m. under habitatdirektivet (92/43/EØF)

DocHab-04-03/03 rev.3 med tilhørende bilag.

1. Status

Kommissionen sendte den 16. marts 2005 medlemslandene et revideret forslag til retningslinjer for medlemslandenes rapportering efter habitatdirektivet. Forslaget behandles i Habitatkomiteén på komiteens møde i Bruxelles den 20. april 2005. Forslaget behandles ved forskriftsprocedure (1999/468/EU, artikel 5). Vedtagelse af forslaget i komiteén kræver således kvalificeret flertal for forslaget.

Kommissionen fremlagde den 24. november 2004 en første version af forslaget til retningslinjer for vurdering, overvågning og rapportering. Kommissionens første forslag opnåede imidlertid ikke kvalificeret flertal i Habitatkomiteén, hvor også Danmark stemte imod, idet forslaget bl.a. indeholdt krav om rapportering af data på et detaljeringsniveau, der ikke stod mål med ressourceindsatsen, ligesom der var usikkerhed om, hvordan overvågningsdata skulle anvendes i vurderingen af bevaringsstatus for arter og naturtyper.

Der er den 21. december 2004 oversendt grundnotat om Kommissionens første forslag til Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Forslaget udsendes på baggrund af habitatdirektivets artikel 17, som pålægger medlemslandene hvert 6. år at rapportere dels om gennemførelse og foranstaltninger efter habitatdirektivet, dels om foranstaltningernes virkning på arter og naturtyper samt de vigtigste resultater af overvågningen. Medlemsstaternes rapport skal udformes i overensstemmelse med en model, som fastlægges i Habitatkomiteén.

Det reviderede forslag til model er udarbejdet af Kommissionen på grundlag af et længerevarende samarbejde med medlemslande og videnskabelige institutioner. Danmark har i kraft af erfaringer med bl.a. tilrettelæggelse af overvågning af arter og naturtyper deltaget aktivt og haft stor indflydelse på Kommissionens forslag.

Formålet med et fælles rapporteringsformat er at give Kommissionen et ensartet grundlag for at lave en samlet rapport over gennemførelsen af habitatdirektivet i medlemslandene, med henblik på bl.a. at vurdere Natura 2000's bidrag til gennemførelse af direktivets mål. Den kommende rapport, der skal afleveres i 2007, vil dække perioden 2001-2006.

Forslaget lægger op til 2 typer rapportering, en administrativ/politisk og en teknisk.

Den *administrativ/politiske* rapport vedrører oplysninger om regler, vedtagne forvaltningsplaner, forvaltningsmyndigheder m.v., samt oplysninger om antal områder og udpegningsprocessen, som Kommissionen i forvejen er i besiddelse af.

Den *tekniske* rapport vedrører bevaringsstatus for arter og naturtyper, dvs. den konkrete vurdering af, om bevaringsstatus lever op til målet med direktivet, jf. habitatdirektivets definitioner for gunstig bevaringsstatus. Det er foreslået, at bevaringsstatus opgøres i 3 kategorier ("signalys"), som kan give Kommissionen en indikation af de enkelte medlemslandes indsats for at opnå målet med direktivet.

Med forslaget knæses princippet om, at medlemslandene fastsætter referenceværdier for elementerne af gunstig bevaringsstatus, som overvågning kan holdes op imod i forbindelse med rapporteringen. Referenceværdierne vil blive fastsat på grundlag af direktivets definitioner som en konkretisering af gunstig bevaringsstatus med udgangspunkt i en tilstand, hvor naturtypen/arten vurderes at være sikret for fremtiden.

Efter forslaget skal medlemslandene udover at rapportere vurdering af bevaringsstatus for de enkelte arter og naturtyper også rapportere om tendenser i udviklingen, væsentlige faktorer der påvirker udviklingen samt trusler mod bevaringsstatus.

Medlemslandene kan frit kan vælge midler og metoder til indsamling af oplysninger/overvågning til brug for rapporteringen og tilpasse dem regionale forskelle.

Kommissionen har i det reviderede forslag i al væsentlighed imødekommet alle de danske forbehold, der begrundede et dansk nej til det første forslag. Forslaget har nu en form, så det i al væsentlighed vurderes at kunne matches af det danske program til overvågning af bl.a. natur (NOVANA).

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen redegør ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet i forbindelse med dette forslag. Der er tale om et forslag til opfølgning på gældende EU-regler, som er blevet udarbejdet i fælles forståelse af behovet for fælles retningslinjer til opfyldelse af direktivets krav om overvågning og rapportering. Direktivet foreskriver ikke i detaljer, hvordan disse krav skal udmøntes og Kommissionen fastslår da også, at medlemslandene frit kan vælge midler og metoder til indsamling af oplysninger/overvågning og tilpasse dem regionale forskelle.

Det vurderes således, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Naturbeskyttelsesloven indeholder regler om naturovervågning i Danmark. Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, men vil præcisere anvendelsen af de gældende bestemmelser.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Kommissionen har ikke foretaget en vurdering af forslagets økonomiske konsekvenser for medlemslandene.

Forslaget forventes ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og forbrugere.

Hvad angår offentlige myndigheder (henholdsvis stat, amter/regioner og kommuner) varetages overvågningen af bevaringsstatus i dag af amterne, og overvågningsopgaverne forventes overført til staten i en ny kommunal struktur. DMU har i forbindelse med udarbejdelsen af overvågningsprogrammet NOVANA vurderet, at programmet opfylder habitatdirektivets krav om at kunne give et nationalt overblik over bevaringsstatus for arter og naturtyper. Det vurderes, at rapporteringskravet, som det foreslås i det reviderede forslag, vil kunne matches af de oplysninger, som tilvejebringes gennem NOVANA. Dermed vurderes det, at forslaget ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlige myndigheder.

Miljømæssige konsekvenser: Det vurderes at forslaget i sig selv har en neutral effekt på beskyttelsesniveauet

5. Høring

Rammenotat om forslaget har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget i april 2005, hvor der er kommet følgende høringssvar:

Dansk energi meddeler, at det fremsendte høringsmateriale ikke giver anledning til bemærkninger.

Dansk Industri oplyser, at man støtter regeringens indstilling.

Forbrugerrådet oplyser, at man af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til Kommissionens forslag. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

6. Dansk holdning

Danmark har i arbejdet forud for fremlæggelse af forslaget støttet, at der tilvejebringes fælles rammer for rapporteringen.

Danmark har lagt vægt på, at der er stor parallelitet mellem de foreslåede metoder og de danske metoder i NOVANA-programmet og til vurdering og rapportering af bevaringsstatus, hvilket i vid udstrækning er opnået. Der er endvidere med det reviderede forslag opnået

- at medlemslandene kan fastsætte den periode, som udviklingen i bevaringsstatus skal vurderes i
- at tærsklen for, hvornår bevaringsstatus kan betragtes som ugunstig, er blevet mere operationel
- en enklere og mere fleksibel struktur i rapporteringsformater
- mulighed for efterfølgende at klarificere de tekniske detaljer i rapporteringsformater og definitioner i de tekniske bilag

Danmark kan således støtte det foreliggende forslag.

Danmark vil i komiteen præcisere behovet for at evaluere de valgte formater på baggrund af erfaringerne fra den første rapporteringsperiode.

7. Generelle forventninger til andre landes holdning

Flere medlemslande (bl.a. NL, D og UK) har tilkendegivet at ville støtte det reviderede forslag for, men en række medlemslande havde ikke i starten af april 2005 gjort deres stilling klar endnu.